

(Inserat sendt *Aftenposten* 9. desember 2014, refusert samme dag)

OGS/- 09.12.2014.

Trøbbel i lab'en

I en ytterst leseverdig artikkel 6. ds. (om enn under ovenstående håpløse overskrift) tar Knut Olav Åmås meget fortjenstfullt opp en del av de problemer som dagens forskning er beheftet med. En rekke av de forhold som forfatteren påpeker og belyser, kunne fortjene å drøftes og kommenteres nærmere. Jeg skal nøye meg med å trekke frem to av hans mange tankevekkende punkter:

Å finne bekreftelser gir mer prestisje enn å avkrefte. Dette er ifølge Åmås et problem fordi: *"Det å vite hvor sannheten ikke er å finne – å falsifisere – er like viktig i forskning som å finne de positive resultatene, men det gir langt mindre prestisje"*. Her kunne imidlertid forfatteren med fordel tatt sterkere i: Å falsifisere er ikke "like viktig" i forskning som å finne de positive resultatene, men langt viktigere. Dette er et poeng som også henger sammen med et annet av hans ankepunkter, nemlig at: **En stor mengde forskningsresultater er ikke etterprøvbare.** Også til dette punktet nøyer Åmås seg med forsiktig å minne om at *"Etterprøvbarhet er et av vitenskapens kjernetrekk"*, i stedet for rett ut og kategorisk å slå fast at etterprøvbarhet nettopp er *selve kjernetrekket*, fremfor noe annet, i vitenskapen.

Som den moderne vitenskapsfilosofis grunnlegger Karl Popper beskrev det i 1934, bygger all naturvitenskap på prinsippet om falsifiserbare hypoteser. Falsifiserbarhet forutsetter at hypotesene kan etterprøves av andre forskere, som må ha anledning til å gjøre seg kjent med det relevante observasjon- og datagrunnlag, samt å gjenta de eksperimentene som hypotesene bygger på. Og dersom en hypotese gjentatte ganger blir etterprøvd av fagkolleger uten at disse er istand til å falsifisere den, vil hypotesen etter hvert få status av en stadig mer robust *teori* – uten at den dermed er "vitenskapelig bevist" som den endelige sannhet.

Dette er et tankekors ikke minst i klimaforskningen – et fagfelt som beskjeftiger et stort antall personer innen ulike fagfelt, og hvor det foreligger et stort tilfang av observasjoner og data i tillegg til den etablerte kunnskap i de relevante vitenskapelige disipliner (fysikk, kjemi, meteorologi osv.). Problemet på klimaforskningens område er imidlertid at det knapt er mulig å formulere testbare, etterprøvbare og følgelig falsifiserbare hypoteser. I stedet har FN's Klimapanel (IPCC) valgt å vektlegge resultater (prediksjoner) fremkommet ved bruk av *modelleringer* – i seg selv interessante øvelser, men i klar motstrid med grunnleggende vitenskapelige prinsipper.